

134: Geliri Faiz Olan

Musa Ebu Cafer

8 Ağu, 2017

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Selamun aleykum hocam, benim dayımın geliri faizden geliyor, onun bana verdiği parayı kullanmam caiz midir?

CEVAP

Aleykum selam ve rahmetullahi ve berekatuhû. Hamd âlemlerin rabbi olan Allah'a, salât ve selam efendimiz Rasûlullah'a, ehli beytine, ashabına ve yolunu takip eden mü'minlere olsun.

Değerli kardeşim, bir adamın geliri iki katagoride toplanır. Ya bütün geliri haramdandır. Veya gelirin çoğunluğu haramdandır.

Yada az bir kısmı haramdan diğeri helaldendir. Yani malı haram ve helal olarak karışıktır.

Maliki mezhebine göre bir adamın bütün geliri haramdan geliyorsa, ondan herhangi bir şeyi almak haram olur. Ancak bundan miras alması veya kendisine hibe edilmesi veya o adamın zimmetinde var olan borca karşı o malın alınması müstesnadır.

Hanefi mezhebine göre gelirin çoğu haramdan ise ondan almak haramdır. İmam Şafiye göre mekruhtur. Bir görüşe göre Maliki mezhebinde de mekruh görülmüştür.

Hanbeli mezhebinde iki rivayet vardır. Bir görüşe göre haramdır. Bir görüşe göre mekruhtur.

Eğer adamın az bir geliri haramdan geri kalanı helalden ise veya malı haram ve helal olarak karışıksa âlimlere göre alınmasında bir sakınca yoktur. Ama terkedilmesi evladır. Delil olarak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Müşrik, Yahudi ve Hristiyanların hediyelerini kabul etmiştir. Normalde bu dinlere sahip olan kişiler mallarına haram ve helal karıştırırlardı.

Bu mukaddimeyi yaptıktan sonra şöyle bir nasihatte bulunmak istiyorum. Aslolan mü'min için gelirini ve yiyeceğini helalden temin etmesi için çaba harcamalıdır.

Cehennemden uzak olmak ve duaların kabul edilmesi için helal olana dikkat edilmelidir.

Müslim'in rivayet ettiği hadiste Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur: **"Allah temizdir ve temiz olanı kabul eder. Allah'ı Teâlâ**

peygamberlerine emrettiği şeyi mü'minlerede emretmiştir şöyle buyurmuştur: “Ey Peygamberler! Temiz olandan yiyin ve salih ameller işleyin!.” (Müminun, 51) Sonra bir adamı bahsetti. Seferini uzun tutması sebebiyle saçı başı dağınık, tozlaşmış bir şekilde ellerine göğre açmış Ya rab ya rab! Diye dua etmektedir. Halbuki o adamın yediği haram, içtiği haram, giydiği haram ve haram ile beslenmiştir. Böyle bir adama nasıl icabet (Duası kabul) edilsinki!.”

Faizin Allah katında ne kadar sakıncalı olduğunu bilmek için şu ayet iyice düşünülmelidir:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِن تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُؤُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلُمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ

“Ey iman edenler! Allah'tan korkun. Eğer gerçekten inanıyorsanız mevcut faiz alacaklarınızı terk edin. Şayet (faiz hakkında söylenenleri) yapmazsanız, Allah ve Rasûlü tarafından (faizcilere karşı) açılan savaştan haberinizi olsun. Eğer tevbe edip vazgeçerseniz, sermayeniz sizindir; ne haksızlık etmiş ne de haksızlığa uğramış olursunuz.” (Bakara, 278/279)

Faiz alan ve veren adama Allah ve Rasûlü savaş açmışsa, o kimse Allah katında çok berbat ve kötü bir adamdır. Böyle bir kimseye nasihat etmek ve uyarmak gerekmektedir.

İmam Ahmed'e, faizle iştigal eden bir adamın yemeği yenir mi? Diye sorulunca; Hayır, Allah'ı Teâlâ faizi verene ve alana lanet etmiştir! diye cevap vermiştir.

Meselenin ciddiyetine binaen sana tavsiyem dayından hiçbir şeyini almaman yani veriyorsa reddetmendir. Hatta yemeğini yememendir. Hatta ondan uzaklaşmandır. Umulur ki bu tavrın, onun tövbe etmesine sebep olur.

Allah'a hamd ve Rasûlü Muhammed'e salât ve selam olsun. Davamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd etmektir.